

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

1916. — Núm. 165.

COMENTARI

AQUESTES sagramentals paraules del comte de Romanones pronunciades en plè Congrés nacional en la tarda del 21 d'aquest mes, devant de la representació plena d'Espanya i en un moment d'expectació en que la nació estava pendenta de la paraula del quefe del Govern, posen de manifest i d'una manera ben palesta tota la farça de la política que únicament descansa en un règim de majories.

Mes aquestes paraules al ésser pronunciades per qui ho foren i en aital solemnitat moment, adquireixen un tò de cinisme tan gran que atolondra i son la flajellada més grossa que's podia donar en plena cara del poble. Si s'ho creia per intuició, ara ho sab sens dubtes i pel mitjà de la paraula oficial. La voluntat de la nació tota pot ésser burlada i escarnida pel so manament d'un quefe de majoria, ja siga convencent amb promeses als seus subordinats de quefatura, ja siga cominant-los amb l'amenaça de fer-los perdre l'acta de diputat en les eleccions immediates.

Ja sab el poble d'una manera oficial lo que representen aquells amables i dadivosos candidats cuñeros que en període electoral se'ls hi envia de Madrid estant.

Representen l'antilació de la voluntat dels electors en el moment del sufragi, puix que se'ls hi obliga a votar a un desconegut. Representa l'abandon dels seus interessos que han d'esser confiats a persona estranya al districte, per qui no ha tingut mai cap sentiment fins al moment d'esser nomenat candidat; i representa, en fi, l'amenaça d'imposar el capricho del quefe de majoria, que pot estar en contraposició del interès nacional.

Pel règim de majories sostinem a l'Africa la guerra de desangrament racial.

Pel règim de majories sostinem el negoci del Banc d'Espanya, de la Arrendataria de Tabacs i de la Trasatlàntica.

Pel règim de majories donem la meitat de la sang del poble convertida en pessetes al sosteniment del clero.

Pel règim de majories se sosté la Llei de Jurisdiccions oprobiosa fins a la iniquitat

Pel règim de majories se deté l'Autonomia de Catalunya en plè sige XX.

Pel règim de majories sostinem l'arcaic i anti-demòcratic Senat Nacional; una remora per les llibertats i fins per la civilització.

Pel règim de majories aguantem el Concill de Estat amb una llista de sòs fabulosos i qui'n servei es d'una rulutat manifesta.

I la llista civil amb els seus nou mil·lions i pico anyals. I la construcció de la segona esquadra (tot just ara que en la present guerra les ensenyances fan variar en absolut la manera d'esser del material de guerra). I la pensió als ex-ministres. I les recompenses militars. I'l caciquisme, i tantes i tantes plagues nacionals que no arribariem mai a contar-ne del tot.

Doncs ja sab el poble quelcom, no més, de lo

(*) La concordia en aquest cas significa el criteri del Govern en contraposició al de totes les minories parlamentaries.

L'IMPOST ÚNIC

¿Convindria aplicar-lo a Catalunya?

El simpàtic impremtaire En Francesc Sugrañes va tindre l'amabilitat, que molt li agraeix, d'enviarmen «Progreso y Miseria» en el qual llibre són autor, l'Enric George, desenrotlla la teoria l'Impost únic com solució dels greus problemes que agiten a l'humanitat. En una altre ocasió a Tarragona, el no menys bon amic En Robert Guasch m'havia recomanat la lectura d'aquesta obra. L'he llegida amb tota detenció, perque he observat que d'alguns anys an aquesta part es vé fent una intensa campanya de propaganda en prò de l'indicat Impost únic. Llibres i revistes; Comitès i Lligues; mitins i conferencies; les columnes dels diaris del sapi economista nort-americà per a la millor difusió de llur doctrina. En 1913 va efectuar-se a Ronda (Espanya) el primer Congrés International georgista. La Facultat de Dret de Buenos Aires ha premiat enguany la tesis «El Impuesto único. Su adaptación a la República Argentina», de la que n'es autor l'entusiasta georgista Dr. Andreu Máspéro Castro. Unes 12 ciutats, entre elles Montevideo i Rio Janeiro, tenen sancionada la doctrina georgista per el cobro dels impostos municipals. Cap refutació seriosa de dita teoria s'ha fet pública, fins ara, que nosaltres sapiguem.

Tot això fa creure que l'Impost únic ideat per l'Enric George és el *désideratum* en materia contributiva; tant més quan son autor manifesta que aquesta reforma econòmica ocasionaria els següents resultats que per sa excepcional importància, i, per por de no ésser reproduits amb absoluta fidelitat, preferim transcriure's integrament, segons el text castellà: *Elevará los salarios, aumentará las ganancias del capital, extirpará el pauperismo, abolirá la pobreza, dará trabajo remunerativo a quien lo quiera y campo libre a las facultades humanas, disminuirá el crimen, elevará la moral, el gusto y la inteligencia, purificará el gobierno y llevará la civilización a más nobles alturas todavía.* (1)

¡Enluerador programa! ¡L'Edat d'Or somniada pels poètes convertida en realitat! Però ¿en veritat al aplicarse l'Impost únic georgista s'obtindrien els immensos beneficis que son autor indica?

El nostre primer dubte ens el sugereix el fet innegable de que si bé la doctrina georgista té caràcter mundial, es a dir, pot ésser aplicada en qualsevol Estat, no s'ha d'oblidar que no totes les nacions presenten iguals circumstancies, no tenen totes elles les mateixes peculiaritats, i, per conseqüent, el que en una pot ésser perfecta mida de bon govern en altres pot donar resultat contraproductius, sobre tot tractantse de matèries econòmiques.

Cada terra fa sa guerra diu el nostre adagi.

(1) «Progreso y Miseria». Pág. 335.

da, de cada any, s'inverteixen noves i crescudes cantitats de diners.

Les millors frases retòriques i les deduccions, en aparença, les més sólides usen constantment els partidaris de la doctrina georgista, però cap d'ells, ni'l mateix autor l'Enric George ha presentat fins el que constituiria l'argument supré: un quadre estadístic que traduis en números les avantatges del sistema impositiu que defensen. Aquest quadre estadístic tindria que consignar, en un costat, els gastos generals, provincials i municipals d'un Estat. De l'altra el catastre amb la relació detallada de la valor de la terra a gravar amb l'impost únic. D'aquí deduiríem el porcentatge a imposar sobre el valor de la terra, lliure de millors.

Una altra relació tindria que mencionar el que actualment cobren els propietaris en concepte de renda de la terra i el que aquests mateixos propietaris paguen per diferents impostos i contribucions.

Devant d'aquests guarismes podríem en definitiva i amb tota precisió expressar les avantatges i els inconvenients de la doctrina georgista.

Sols tenim un dato incomplert. A Vancouver (Canadà), havent-se implantat la doctrina georgista per a la recanviació dels gastos municipals, la taxa impositiva és de 2 per cent sobre el valor de la terra. ¿A què pujaria aquest porcentatge si ademés dels seus gastos municipals tingüés que sufragar els corresponents als provincials i generals de l'Estat? ¿Seria pels propietaris de terres equivalent al pago dels actuals impostos i contribucions?

Que no's desxifri aquesta incògnita, s'ha de deixar de recó totes les paraules retòriques. L'únic que pot ferse, i amb molt de gust en farém ús, és apreciacions de caràcter general amb dades concrets i determinats.

P. REDÓN.

Buenos Aires.

(Seguïr)

◆ ◆ ◆

L'Antoni Fábregas

A cabem de perdre a un bon company i excellent amic amb la mort de l'Antoni Fábregas, ocorreguda en aquesta ciutat el darrer dimarts.

Apenes ens havíem enterat de l'accident ocorregut el dia anterior, que'n va ésser comunicada la seva mort.

Pobre senyor Fábregas! En la nostra Unió Nacionalista Republicana se li veia cada dia. Ell no hi mancava mai a repassar tota la premsa, enterant-se de tot lo que ocurría, tant en política com en altres fases de la vida mundial. Ell no descuidava mai un comentari per a un fet ocorregut, trascendental com trivial, ni's guardava cap ironia per a qui be se la mereixés.

La seva vida política la consagrà sempre a la defensa dels ideals republicans i nacionalistes, formant, des de llargs anys, en les fileres del partit federal i en les llistes de l'antiga Unió Democrática Nacionalista i de l'actual Unió Nacionalista Republicana. Fou un conseqüent i, per tant, molt apreciat per tots els elements esquerrans.

L'acte de l'enterro va ésser una prova palesa de l'estima en que se'l tenia, havent-hi assistit una nombrosa concorrença d'amics i de companys de negocis.

El Centre federal i la nostra Unió varen enviar dues magnífiques corones de flors naturals, per a testimoniar l'apreci al consoci que acabaven de perdre.

Serveixin aquestes ratlles com a tribut d'homenatge a l'amic que tots plorem, i vulguin acceptar la seva desconsolada viuda, els fills i demés família el testimoni del nostre mes viu condol.

Per a la futura Escola de Comerç

COM ja anunciamos en el nostre passat editorial, el dimarts de aquesta setmana se celebrà en l'Ajuntament la reunió a que feia esment el nostre col·laborador B. M. i B. en el seu escrit publicat el dia 6 del corrent en aquestes planes. Alhora que ns referim a aquell treball devem de fer una aclaració important que desfarà lo que en el mateix se deia en son començament quan el nostre amic se dolia de que no s'anomenés la ciutat iniciadora, ni la corporació que a son degut temps va presentar la instància demandant dites Escoles de Comerç.

Al reimprimir l'article mentat, se ha fet constar aquesta aclaració per ésser de justícia esmentar-la, çò que així mateix debé de fer nosaltres, dient que en el llibre que la Mancomunitat acaba de donar a llum amb els Projectes d'acord presents a la sexta reunió ordinaria de l'Assamblea, en el capítol que tracta de l'Organització d'Escoles de Comerç hi ha el següent paràgraf en el seu preàmbul:

«Interessat el Concil per la instància que amb data 22 de Juliol de 1915 li dirigí el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Tarragona; moguda l'atenció de l'Assamblea pel prec de les Corporacions i Autoritats tarragonines; i ben clarament palesada la simpatia de la Mancomunitat, que en sessió del 27 de Novembre de 1915 acordà confiar al Concil Permanent l'estudi de la proposició en la qual es demanà la creació d'Escoles de Comerç en totes les poblacions de Catalunya on siguin necessàries, no ens ha calgut esforç per articular aquesta iniciativa, que tenia estat de fet en la conciència catalana.»

I ara passarem a tractar de la reunió que indiquem al començ de aquestes ratlles, la que fou presidida per l'Alcalde, Sr. Guasch i per la Comissió del Centre A. de Dependents que entent amb aquest i Bofarull i Olivella i Ricomá, havent actuat aquest darrer de Secretari.

A la reunió mentada hi acudiren els regidors senyors Piñol, Lliteras, Boada, Nadal, Balart, Lopera, Ventosa i Musolas, per l'Ajuntament; senyor Lloret, per la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació; senyor Mallol, per la Associació Patronal; senyor Casanovas, per la Associació de Consignataris, Agents de Aduana i Comissionistes de Trànsit; senyors Masdeu, Recasens, Henriquez, Anglés i Granada, pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria; senyor Pallejà, pel Centre Industrial; senyor Lazo, pel Colegi Pericial Mercantil; senyor Vidal, per Tarragona Esperanta; senyor Arana, per la Unió Nacionalista Republicana; senyor Soler, pel Sindicat de Iniciativa; senyor Rabadà, per la Lliga Regionalista; senyor Chulvi, pel *Diario de Tarragona*; senyor Melendres, per *La Veu de Tarragona*; senyor Vallhonrat, per *La Reconquista*, i senyor Gilabert, per RENOVACIÓ.

L'Alcalde, senyor Guasch, obrí l'acte dient el motiu de la reunió, donant mercés als que hi havien acudit i concedint a seguit la paraula al president del C. A. de Dependents, senyor Figueras, qui's mostrà satisfet del curs dels treballs fets pel «Centre» per a les Escoles de Comerç i confiava que aquesta reunió vindrà a arrodonir dit treball.

A seguit prengué la paraula En Bernabé Martí, qui feu l'historial de tot aquest afer, des de que donà la seva conferència en el Centre Industrial quan havien de venir a visitar-nos els del VIII.º Curs d'Expansió Comercial, en la qual ell apuntà una vegada més la necessitat d'una Escola de Comerç en la nostra ciutat, lo que recullí el Centre A. de Dependents, de aont vingué la instància, que tothom coneix, que's dirigí a la Mancomunitat de Catalunya per a que aquesta la implantes, cosa que sembla no tardarem molt de temps, si tot se desenrotlla amb l'exit de fins avui, de veure ja complerts els jutjos desitjos del «Centre» i de tot Tarragona en general.

Aludi an en Mestres, el nostre amic diputat pro-

vincial, al qui havia convidat per a que assistís a la present reunió, emprò que no ha fet per ser-li impossible; igual que a l'Anselm Guasch, —ambdós concellers de la Mancomunitat—, per trovar-se a Madrid, i també an en Lloret, com a diputat i president de la Cambra de Comerç, dient que confiava en que aquests, quan menys, defensarien amb tot el seu braó tot quant se relacionés amb les Escoles de Comerç, per les que la nostra ciutat té tant interès i que esperava que ells també li posarien.

Darrerament expresa la necessitat d'enviar una comunicació firmada per totes les entitats allí presents, a tots els diputats per Catalunya, per a que en la pròxima Assamblea ordinaria que's celebrarà dintre aquest mes, prestin el seu apoi als acords del Concil permanent de la Mancomunitat; puix que així, després de tenir aprovat l'establiment de aquestes Escoles en diferents localitats de Catalunya, podrem adressar la petició per a la de nostra ciutat.

A continuació parlà el senyor Lloret, qui digué que posarà tot el seu interès, a la vegada que farà que tots els seus companys de la Mancomunitat donquin el seu vot en prò de dits acords i que al presentar el seu apoi no ho farà solsament per a cumplir com a perfecte diputat, ni com a president de la Cambra de Comerç, cosa que ja deuria de fer-ho, sinó per un motiu molt mes poderós encare, com es el de sa calitat de tarragoní, i per tal, Tarragona li exigia per damunt de tot. Recordà, també, que en la darrera Assamblea de la Mancomunitat li va cabre l'orgull de recordar-los-hi la instància que'l Centre A. de Dependents tenia presentada demandant dita Escola de Comerç i proposar a l'Assamblea el que s'establlissin a Tarragona i demés poblacions de intensa vida mercantil, lo que s'acordà per unanimitat.

Els senyors Lazo i Loperena, parlaren també en el sentit de preguntar si en dites Escoles se hi consideren les demés escoles que hi han establertes a Espanya, puix de no ésser aixòs els no hi estarien conformes.

Els hi contestaren els senyors Figueras i Martí Bofarull, fentlos-hi veure que no havien entès bé o no s'hi havien ficsat tal vegada, que en el transcurs del Informe emés pel Concil de Pedagogia de la Mancomunitat, diu que dites Escoles tindrán com programa mínim d'ensenyament el plan d'Estudi de les Escoles de Comerç que sosté l'Estat, i que per tant se lliurarán allí els Tituls corresponents de peritatje, etc.

Finalment se acordà lo proposat per En Bernabé Matí, cò és, l'enviar una comunicació a tots els Diputats provincials de Catalunya, per a que atenguin els acords del Concil Permanent.

També quedà nomenada una Comissió encarregada de tots els treballs necessaris fins a la completa consecució de la mentada Escola a Tarragona, la qual quedarà formada per la representació que designin l'Ajuntament, Cambra de Comerç, Junta de Obres del Port, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, Centre Industrial i Premsa.

Acabà la reunió amb la expresió unànim de tots els concorrents amb el sentit de que ben promtament poguem veure atesos els desitjos de Tarragona, de tot Tarragona que ja té expressada la conveniència i quasi forçosa necessitat de la Escola de Comerç, puix que no's pod concebir el que encara no'n tingüem, lo que constitueix una vergonya per a tots.

Amunt, doncs, amunt. A treballar fins a arribar al complet triomf de aquest gran anhel tarragoní tantes voltes expressat en aquestes mateixes planes de RENOVACIÓ, per nosaltres i per estimats col·laboradors nostres; i que després del triomf, després de la obtenció no devem de parar fins a que la Escola de Comerç de Tarragona, estigui a un nivell envejable.

◆ ◆ ◆

MARGINAL

Ha mort massa aviat

NQUESTA setmana ha deixat de existir l'Emperador, Francisco Josep, de Austria víctima de una enfermetat, segons resen les notícies que dels seus indrets venen. Mes falta sapiguer si aquesta mort ha sigut deguda a aquella causa o bé si ha estat produïda en virtut dels desastres que, tant els exèrcits d'ell com els del Guillem II, venen sofrint com a consecució inevitable de llur desenfrenada i boja obra egoista.

Sens dupte algun, aquesta mort, en tot el mon no haurà sigut sentida mes que per la pèrdua de un home, es a dir, que com a home se ha sentit la seva mort; mes si és tenen en compte els mil·lions de sers humans que moren en aquesta guerra cruel per culpa dels Imperis Centrals, causants de aquesta insensata lluita, i que la sang que és derrama no serveix per a res an els seus autors, tampoc nosaltres devem de deplorar la pèrdua de Francisco Josep.

Per a això han fet molt bé els senyors Domingo, Castroviido i Ayuso, de fer constar el seu vot en contra quan les Corts espanyoles han acordat constés llur sentiment per la mort del Emperador de Austria.

El Messagero de Roma diu: "Parlant amb claretat, hauríem preferit que la vida del Emperador se hagués perllongat fins el moment de la descomposició completa del monstrós organisme feudal austriac."

"La mort ha sigut un premi inmerescut de lliberació, per a un home que regnà 60 anys entre sang i per el terror."

Estem, absolutament del tot, conformes amb lo transcript perque així hauria pogut veure, En Francisco Josep, complert (?) el seu desitj.

PÓLUX.

AUTONOMÍA

SEMBLA que el Jefe del Estat Espanyol, el rei Alfons XIII, té el propòsit de visitar Catalunya, pro sense les faustoositats de les rígues visites, sinó per enterar-se i compenetrar-se personalment de las aspiracions de nostre poble.

Ens sembla molt d'estimar el propòsit si així es compleix i ja que la primera figura del Estat ve a rebre i oir els batecs de Catalunya, tenim are mes que mai, els autonomistes catalans, de fer-lo saber, una vegada mes, de nostres demandes de descentralització i de Autonomia.

Nosaltres Nacionalistes Republicans, si hem de confessar la veritat, res ne confiem de la monarquia, mes com are estem passant per la extranya metamorfosis de republicans tornantse monàrquics, quina forta, ens diem, que la monarquia evolucionés també en ple sentit liberal i autonomista.

I ja que en el terreny de les suposicions estem, també potser hi harà qui ens dirà que, aquells homes republicans i autonomistes que se han passat o estan a pun de pasarse a la monarquia, mes vident que nosaltres veuen en ella la soluciò de ses aspiracions, o si al pasarse no han renunciat a elles com cosa inútil, com cosa enutjadora.

Sia com sia, entenem i modestament volem aconsellar-ho a tots els devaners del Nacionalisme català, res hi fà en lo branca en que militin, que aprofitin l'ocasió del viatje per a afirmar de manera respectuosa, si, pero enèrgica, el desitj, la fam que té nostre poble de desllinar-se, de governar-se per si mateix, amb la mes àmplia autonomia.

Del desitj de autonomia que sentim, present ne està are a Barcelona i demés indrets de Catalunya, aont se tracta de organitzar el partit liberal monàrquic que: o serà autonomista, o no serà.

Ben palesament això demostra que a Catalunya l'aspiració fonamental es l'autonomia.

Avans el partit liberal era l'antítesis de tota catalanitat. Havía sigut sa tradició eminentment espanyola, defensor incondicional del regim centralista i are sos directors se han convensut que sols podràn actuar dins de Catalunya acatant aquest desitj d'ella: Autonomia.

La prova ells mateixos ens la donan, i es de pes, dona fonament a la demanda que fermament entenem hauria de fer Catalunya, cas de que se efectui aquest viatje.

FLAM.

LA QUESTIÓ DEL JOC

NOVAMENT tenim de fer nos eco de les queixes que publicament se senten per arreu, puix que altre vegada se juga descaradament als proibits per tot Tarragona.

Senyor Governador: vol que torném a empindre aquella campanya que allavors tan el molestà i que feu que vosté digués que MAI MES SE JUGARÀ A TARRAGONA, MENTRE'S JO HI SIGUI, puix que no sabem si no se'n recorda de aquestes paraules que pronunció o be que li convé olvidar-les, ja que'l temps així ens ho demostra?

Recordis també que encara està pendenta la contestació respecte als «comptes del joc» que des de aquestes planes li demanarem.

Si no som escoltats tornarem a insistir fins a arribar a que no's jugui a Tarragona. Està entès?

De l'Ajuntament

Sessió del 20 de Novembre

PRESIDEIX en Guasch; amb assistència de 17 regidors. Queda aprovada l'acta de la sessió última.

Al donar-se compte d'un dictamen de la Comissió de Foment, respecte a la organització de la brigada d'obres, l'Armenol fa present que, com dit dictamen ha de passar a les Comissions d'Aixamplis i Aigües, no creu que hagi discussió.

En Cavallé felicita a la Comissió de Foment per haver portat a terme un treball que de molt temps estava en projecte.

Torna a la mateixa Comissió un dictamen sobre'l projecte d'una claveguera del carrer de Santíán.

S'entaula una discussió sobre una petició que fa l'Ajuntament per a la compra d'una parcela de terreny de l'Avinguda de Saavedra, prenen-hi part en Vallvé, Ventosa, Armengol, Nadal i Llitteras, quedant aprovat per 15 vots, menys en Ventosa i Vallvé.

Com siga que la Comissió d'Hisenda denega una petició d'aument del sou dels mestres, en Loperena, en el seu vot particular, fa una defensa justa, col·laborant-hi en Ventosa i per fi es guanyat, amb els vot en contra de Nadal i Orovi.

La moció den Vallvé respecte l'alumbrat es aplasada per a la sessió vinenta.

A lès nou es acabada la sessió.

NOVES

S'ens diu que, per poca pressió que's fés o siga amb tal de crear una mica d'estat d'opinió, la supressió absoluta del gas no arribaria a tindre efecte. Qui ens ho diu té raó de saber-ho.

¿Què fan aquelles entitats, amb l'Ajuntament i l'Centre Industrial al cap, que tan ardidament lluitaren i triomfaren quan l'amenaça del augment del preu? Son les influències mes o menys interessades o la nonya o què?

¡O es que la supressió absoluta del gas ha d'ésser un esgraó cap a la ciutat de la feilitat?

Adressém aquestes ratlles a les mentades corporacions i esperém se'n farà eco, com el assumpte requereix, puix que Tarragona ho demana.

Ha arribat a nostres mans, pulcrament editat, un interessant follet titolat «El plan extraordinario de Obras públicas, por Rafael Gasset, ministro de Foment». Es una bella manera de formar estat d'opinió, que nosaltres alabem. En ell s'hi troba d'una faísca clara i perfectament colecció tota la vasta obra que'l ministre de Foment presenta a les Corts, cò és, l'aspiració i l'anhel de tota llur vida.

Nosaltres hem vist, al repassar ho, que la província de Tarragona no es de les mimades i que nostre port no es entre'ls escollits per a fer d'Espanya una nació comercial, però ¿què hi fà? Molt hi guanyaria Espanya si aquest extraordinari projecte arribés a ésser llei. Llàstima gran que per a fer-ho s'hagi d'hipotecar per deu anys la meitat del pressupost nacional.

El quadern de la *Lectura Popular* d'aquesta setmana publica «Una broma» del escriptor En Francesc de Boter.

Ha visitat nostra Redacció el periòdic independent que veu la llum a Madrid *La Voluntad*. Gustosament deixem establet el canvi i més encare per tractar-se d'un periòdic molt ben escrit.

Ha mort, després de llarga enfermetat el representant de «La Urbana», En Carles Fontanet.

Recibi sa desconsolada família el testimoni de nostre sentit pesar.

Hem rebut un llibre, bellament imprès, titolat «Amistad hispano-germana» dedicat a popularitzar el profund reconeixement a la magnificència de la cultura alemanya, dels qui figuren en el text del llibre.

Ja ns ocuparem, el dia que tinguem humor, de la mentada amistad que pugui sentir els qui ho firmen, ja que referint-nos, particularment, als de Tarragona, son en extrem xocants.

Tarragona : Imp. Llorens i Cabré : Fortuny, 4

ANTIGUA CERRALLERIA :- de la Vda. de Baldomer Baró

— Plaça del Rei, 7 i 10 —

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den

PAU RUIZ

• Sastreria : de :

Francesc Gabriel

La casa de mes novetats :: Trajes a mida des de 40 pessetas :: Perfecció i economia

Plaça de la Font, 14

TARRAGONA

CLÍNICA : CONSULTORI

per a les malalties de la dona, vías urinàries, cirurgia operatoria i parts : Aplicació del 606 : Electroteràpia en totes les formes ; Depilació elèctrica i Masatge vibratori : Tractament especial per a la bellesa de la dona, arrugas, obesitat, etc., etc.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

DOCTOR RABADÁ

Consulta de DEU a DOTZE i de CINQ a SET : Els festius de DEU a DOTZE : Pels pobres gratuïta els DILLUNS, DIMCRES i DISABTES

Rambla S. Joan, 90, entre sol Teléfon 231

P. Lloret Ordeix

ADVOCAT

Corredor de Comerç Col·legiat

Apodaca, 7

Tarragona

Telefon, 95

Gestió i intervenció d'operacions bancàries

ORDRES DE BORSA

HIMALAYA

El rei dels licars estomacals
FABRICANTS:

Fills de Joan Vilà Grabata

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor en l'Exposició de Buenos Aires.

Demàñero en els cafès i pasteleries

indicat per a casaments,

batetjos i banquets

SASTRERIA

Novitat

Luis Montserrat

TARRAGONA

CASA LLITERAS

Recomana al públic
sos acreditats Cafés

Torrefigació diaria

Gran assortit de articles del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la qualitat dels seus gèneros.

Serveixa domicili

MAJOR, 3

TARRAGONA

TELEFO. 9, 214

STOCK

Michelin i Dunlop

Accessoris i peces soltes per a Bicicletes,

Motocicletes i Automòvils

COLMADO CENTRAL

= DE =

FREDERIC MIRET

Fruites fresques, embutits, fiambres, conserves, vins, xampanyes : i tota classe de comestibles :

UNIÓ, 28 — TELEFON 245

TARRAGONA

PAPERERIA EFECTES D'ESCRITORI

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Teléfon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamans : Escribanies : Plumes Stilogràfiques : Pesa-carxes : Copiadors, etc. : Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes

PREUS SUMAMENT BARATOS

MENJADORS DEL JARDÍ

FRANCISCO LÓPEZ

AUGUST, 15, i COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en endavant i a la carta.

Hospedatges per temporada a preus convencionals.

: Habitacions amb llum elèctrica :

Hotel Internacional

Recentment inaugurat

Confort modern

COMTE DE RIUS, 17

1 AUGUST, 26

TARRAGONA

Pefit Versalles

Bar de Moda

Refrescos - Café - Licores - Dulcis

Explendit servai
de Restaurant

Piano elèctric - Ovi el dia i nit

Rambla San Joan, núm. 49

Telefon, 242

Tarragona

FRANCISCO GÓYA

Lo millor en comestibles

RAMBLA CASTELAR, 24

Corbates

i articles para home

Gilabert Germans

PREUS BARATOS

Sabateria

"La Mariposa"

Joan Domenech

Calcats econòmics,

i articles de luxe

Carrer Major, 2

Tarragona

Fàbrica de Braguers

APARATOS ORTOPÉDICOS

(TRENCATS)

EL BRAGUER-ARTICULAR-REGULADOR sistema MONTS RAT es

sems pràctics i moderns per a la res-

tensió i curació de les hermes per-

cròniques i rebels que signifiquen

grans existències de BRAGUERETS

DE GOMA per a la radical curació

de les hermes de la infància i tot lo

que concerneix a Cirurgia i Ortopedia.

ESPECIALITAT

EN LA CONSTRUCCIÓ

DE FAIXES VENTRALS

CASQUETS

UNIÓN, 34 — TARRAGONA

MOSTELLE

— (RAIMOST) —

Suc de raïms sense alcool

The Grape Juice Co.

Londres i Tarragona

El Vermouth més

higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les

malalties i convales-

cència

Se ven per tot arreu

FERRETERIA MALLOL

Bateria de cuina :: Eines de totes classes :: Articles per

magatzems de vins i oli.

Objetes per a regalos :: Articles per a Sports

Sant Agustí, 9 i 11. — Tarragona